

mateix espai, més enllà del mestissatge integrador.

Aquesta experiència l'hem dut a terme en el col·legi Juan Manuel Montoya, de València, un centre CAES ubicat al barri de Nazaret, en el qual es duen a terme diferents programes especials, entre ells, un centrat en la pràctica de diferents disciplines artístiques dins de l'horari escolar, com a eina per a una educació en valors que afavorisca la integració social.

L'alumnat que assisteix al centre són xiquets i xiquetes que provenen d'assentaments barraquistes o habitatges precàris. Els xiquets/tes pertanyen a una minoria ètnica amb fort rebuig social, en alguns casos amb famílies desestructurades, etc., i a través d'iniciatives com a aquesta es pretén mitigar l'exclusió social alhora que es promou la integració, prenent l'Art com a fil conductor.

Aquesta experiència no neix de forma espontània del no res, ja que des de fa anys portem treballant de manera conjunta, no tan sol les quatre disciplines artístiques, sinó també amb els tutors i tutores del centre. Ambdós grups, tutors i artistes, elaborem una programació conjunta, basada en el desenvolupament i consecució de valors que considerem fonamentals. Ambdós posem al servei d'aquests objectius les nostres disciplines particulars, ja que considerem que l'educació ha de ser eixe procés que ens permet convertir-nos en persones, en millors persones.

Experiment-arte

Experiment-arte, experiment amb l'art, experiència amb un mateix i amb l'altre a través de l'art. Unió de codis en nom de la consecució de l'expressió, més enllà dels límits de la paraula, acostant allò simbòlic i primigeni. Sentit i sensibilitat.

Experiment-arte és el nom que hem donat a un procés creatiu, en què les disciplines artístiques d'Arts Plàstiques (Alma Gámez), Música (Empar Doménech), Dansa (Miriam Martínez) i Teatre (Maria Colomer), s'uneixen per a la vivència d'una experiència trans-artística, que recull els principis de l'art d'acció, l'happening i les performances. Quatre artistes amb llenguatges diferents, i un grup de xiquets i xiquetes, in situ, disposats a crear, en un mateix temps i en un

La proposta de fons d'*Experiment-arte* part del tema principal de la programació conjunta d'aquest curs, l'eix central del qual ha estat el Diàleg, la Comunicació amb la resta, l'Enteniment i l'Acceptació de l'altre. El títol escollit per aquesta programació va ser: "Parlant s'enten la gent" al qual sumem com subtítols "cantant, ballant, interpretant, dibuixant i creant s'enten i es vol la gent".

Aquesta experiència ha tingut lloc en dues fases, una a principi del tercer trimestre del curs escolar 2005-2006 i l'altra a la fi.

En la primera fase la música gravada va ser el motor de l'experiència. Aprofitem el poder evocador de l'Art i en concret de la música de manera que aquesta experiència parteix d'una audició activa d'una determinada peça de música gravada, que va ser comentada d'una manera relaxada i creativa. Els xiquets i xiquetes, prèviament al dia de l'experiència havien realitzat en nombroses ocasions, en les diferents sessions artístiques, activitats que partien de l'audició d'una música i en les que amb posterioritat se li incitava a respondre amb frases del tipus de "què em suggereix?", "a què em recorda?", "com em sent quan l'escolte?", "què descriu aquesta música?", "què pensaria qui la va compondre?", etc. Es tractava, en aquesta ocasió, d'escoltar una música nova, i analitzar entre tots què és el que ens suggereix, com a grup. I després, segons la disciplina, crear a partir de tot el verbalitzat. Per exemple: plasmar una imatge, una escultura, la dramatització d'una història que es crea a partir d'eixes emocions, la creació d'una dansa...

Els punts de partida per a la creació també venien de les altres disciplines: una imatge porta a una música, una música a una dansa, una imatge a una dramatització, un moviment a una història i a una imatge...

En concret, en aquestes dues accions, que van ser conjuntes i alhora, amb les quatre artistes, vam decidir que era la música la que evocaria sentiment, emocions i que donara peu a imaginar històries que aniríem rescatant de l'interior de cada xiquet. De la mateixa manera, la música ens portaria a produir moviments acordes a eixa música "que s'enten" amb eixa música "que li van" "que li peguen" com dirien els xiquets. Tot allò acabaria en una plasmació plàstica sobre grans teles que serviran per a decorar el col·legi durant un trimestre.

Agrupem als xiquets i xiquetes en quatre grups de treball i les facilitem un gran llenç de tela, la música, i les pintures, perquè, una vegada seguits els pasos descrits, pogueren pintar lliurement en el llenç, amb diferents parts del seu cos: mans, peus, dits, nas... amb diferents traços i ritmes, portats per l'emoció, pel moviment, per les imatges evocades. Les xiquets van donar regna solta a les seues emocions i van plasmar tot allò en precioses teles que ara decoren els sostres del col·legi.

En una segona fase, al final del trimestre vam rescatar eixes teles, que van conuiu amb ells quotidianament, ja que han estat penjades en llocs visibles del centre, i a partir del record de l'experiència anterior i del que allí veiem dibuixat, iniciem el procés de reinterpretar-les, de millorar; no ja la seua qualitat artística, sinó el seu missatge. Açò és, aconseguir afinar més en allò que sentim i allò que volíem transmetre, concretar i precisar, en la mesura del possible.

Tornem a la música gravada, que acte seguit és reinterpretada, creant a partir d'ella música en viu tocada per ells mateixos. Serà com llegir una partitura no convencional, una **gran partitura de sentiments**. Alhora que un grup crea i recrea la música, altre posa disponible el seu cos i la seua ment per a dibuixar dansant en l'espai moviments, accions, ritmes, silencis, pauses, emocions, que seran l'aliment per a plasmar en les parets del pati del col·legi colors amb formes i imatges. Un gran mural, l'arc de sant Martí de la comunicació, el saber-nos vasos comunicats, parts d'un tot que ens respecta i ens accepta com som.

Pot ser aquest no siga la fi de l'experiència, ja que l'idea és que sempre una experiència, del tipus que siga, és inspiració per a una altra. L'art es nodreix de tot el que està viu, de l'experiència realment viva, ja siga d'una paraula, d'un so, d'un buf, d'un alè, un moviment o una idea. Per això, no descartem la possibilitat d'afegir una tercera fase en la que la imatge passe a ser plasmada en una diapositiva, o en un altre suport.

Abebé

Pasen y vean

Exposició sobre el món del circ. Museu Valencià d'Etnologia.
Del 18 de maig al 15 d'octubre de 2006

“El circo es algo más que un simple espectáculo, es el recinto en el que el ser humano se ha medido siempre a sí mismo y en el que se ha encontrado con los retos imposibles que se ha propuesto superar; el espacio infinito para la imaginación y la búsqueda de la emoción; un lugar para el asombro y la exhibición de lo imposible, lo incomprensible, lo inexplicable”.

Pepe Viyuela.

“Bestiario del circo. El vientre de la carpa”

Els meus primers records del Circ tenen a veure amb tot açò que anomenem sensació i emoció: els peus amb bon suport en les grades, amb la por de perdre les sabates per les esclotxes, el fred que impedia que em traguera l'abric, la gorra i la bufanda, i els ulls molt, molt oberts, com la boca. De vegades tenia la sensació que el cor em sortia desbocat i per això la meua respiració s'aturava. Més difícil si cap!

El dia de la inauguració de l'exposició bromejava amb Ana i Rafa (El Gran Fele) que jo de petita volia ser com eixa senyora que volava, Pinito del Oro, jo volia ser trapezista. Somniava amb els seus equilibris, la seua energia, la seua força, la seua presència. Va ser tan sol un somni de xiqueta, encara que, almenys, m'he apropiat al món del Circ des del teatre, des del meu nas de pallsa. Val més això que res.

És de celebrar que s'haja fet una exposició com aquesta, ja que són poques les ocasions en què es parla de Circ, i menys en què es recorda tot el passat fantàstic que s'amaga en cadascuna de les costures d'eixa gran carpa. Circ és sinònim de música, cercavila, llum, diversitat, espectacularitat, color, emoció. Antigament el Circ era el gran esdeveniment popular. La gent, majors i petits (el Circ sempre ha estat universal en tots els sentits, també en les edats), es preparaven per veure allò mai vist, el més sorprenent, allò fabulós, increïble, el més difícil si cap, sempre acompanyat del “Música, Mestre” i del meravellós redoblament.

Aquesta exposició ens obri les primeres portes del Circ per a deixar-nos entreveure alguna cosa del seu món, d'aquest tan particular “ser del circ”. Ens mostra amb imatges, amb paraules, amb textos, com el Circ és eixa gran família, que va més enllà dels llaços sanguinis. Ens fa memòria de la gran

PASEN Y VEAN

quantitat de Teatres Circ que hi havien fa apenes un segle en la Comunitat Valenciana: el d'Alcoi, Dénia, Requena, el reconstruït d'Oriola (on la pista a passat a ser pati de butaques), o els derruïts de la ciutat de València en els quals s'alternava la programació de teatre i de circ; ens mostra a través dels cartells quines eren les grans atraccions del moment. Podem retrobar-nos amb eixa relació estreta que hi hagué en cert temps entre el Circ i la Fira, gaudint amb la posada en marxa la carraca d'autòmats de principi del segle passat.

Alhora, el present té el seu espai en aquesta exposició. De fet, l'objectiu fonamental de l'exposició és el d'apropar-nos a la vida quotidiana de les gentes del circ, al seu caràcter nòmada, i a la seua realitat diària, a com aconsegueixen unir allò quotidià amb la seua condició itinerant. Podem escoltar molts testimonis orals de persones amb una gran història dins del Circ a València que ens parlen del treball en equip, de vegades vist com massa endogàmic i especial, d'altres com alguna cosa excepcional; del seu caràcter ambulat, de les escoles també ambulants que van amb ells per a permetre que els xiquets i xiquetes puguen seguir una educació reglada: de les seues dificultats en manejar-se com a empresa...

Aquesta és una exposició que inicia el camí de les que haurien seguir fent-se, per profunditzar més en aquest món tan especial, en les que poguérem saber alguna cosa més de la seua història i de la seua realitat actual, d'eixe Nou Circ que ja porta anys rodant, amb un esperit més teatral i menys feriant, més sense fronteres, on el teatre, la dansa, la música i el circ són vasos comunicants, donant-se la ma en la Pista.

Cadascuna de les imatges ens fan recordar allò que tenim i que moltes vegades oblidem eixa comunicació sense idiomes, eixe viure el moment present com el millor i l'únic, l'afany de superació sense trencar l'equilibri amb el fet natural, eixe compartir col·lectiu.

També ens recorda que no és una casualitat que aquesta exposició es faça ací i ara, i que darrere d'un bon projecte sempre hi ha algú que ho impulsa. I darrere d'aquest vem la subtil i afectuosa ma de

Rafael Pla i el Circ Gran Fele, companyia de teatre i animació durant anys, creada en 1958 i circ des de 1993. Com bona gent de circ, són de família. Va ser el seu pare qui va crear la companyia i des de 1979 la dirigeix Rafa, traspasant les fronteres de la pròpia comunitat. El Circ Gran Fele, junt amb el Circ Cric a Catalunya, són els dos únics circs en l'Estat espanyol que es mouen dins d'un àmbit innovador, combinant la tradició, amb les noves tecnologies i nous llenguatges escènics.

I després del passeig a peu per l'exposició, el passeig pel catàleg de la mateixa. Interessants articles, com el de Rafa Pla parlant del Pallasso més enllà de la pista i la seua relació amb la Fam i el Poder, o el de Genís Matabosch, gran coneixedor del passat i del present del circ, oferint-nos un munt de dades històriques realment curioses i interessants, i alguna que altra anècdota, com la del circ alemany Hagenbeck en la seua gira per Espanya en el 34 i el 35, amb agents de la Gestapo inclosos en nòmina per informar sobre la República. I molts més.

Passen i vegem, i gaudeixen.

Maria Colomer

Hi col·laboren amb l'aapv:

Ajuntament de València

[T]atre

Circuit Café-Teatre

Estimats amics,

Els dies 8, 9 i 10 de juny, va tenir lloc el V Concurs del Circuit Café Teatre València en la terrassa Budha del Sol (Saler) amb una notable afluència de públic que va abarrotar el lloc els tres dies (500, 700 i 800 espectadors respectivament).

Una mica passats per aigua dijous i divendres, els espectadors van aguantar estoïcament el petit xàfec i van gaudir de totes les actuacions. Dissabte per fi va brillar... la lluna i vam tenir un lliurament de premis molt calorós, animat per l'actuació musical de Burguitos mentre el jurat deliberava.

El resultat va premiar els valencians DESGARRO TEATRAL amb el primer premi al millor espectacle de café teatre d'aquesta temporada, el segon premi va ser per als madrilenys DESAKORDES (per segon any consecutiu, també l'any passat es van quedar els segons amb el seu anterior espectacle) i la menció especial del jurat va ser la MANU BADENES (València) qui també va obtenir el premi especial del públic, una novetat del concurs d'enguany, molt bé acollida pels espectadors.

Aquest concurs suposa el colofó final a 8 mesos d'actuacions diàries de café teatre en 12 locals de València (d'octubre fins a maig). Ara arriba un merescut descans, però no oblideu que l'1 d'octubre comencen de nou les actuacions i abans, com sempre, una festa d'obertura, que ja té data i lloc: divendres 22 de setembre en el Teatre El Musical (en el Cabanyal), on hi haurà informació de les novetats, sorpreses, actuacions i sobre tot un gran reencontre de tots els amics del Circuit.

www.circuitocafeteatro.com

premis

El passat 3 de maig es va celebrar l'acte de lliurament dels VII Premis de la Crítica de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, que va premiar **Enric Benavent** per les interpretacions en "Les variacions Goldberg" i "Sopa de pollastre amb ordi"; Arantxa Bea per "La xiqueta que volia ser", en la modalitat de

literatura infantil i juvenil; també van rebre el premi de comunicació i difusió cultural, Info TV i Comunicacions dels Ports; Josep Iborra per "Inflexions" i Vicent Santamaria per "El pensament de Salvador Dalí en el llindar dels anys trenta", en la categoria de creació literària i estudis lingüístics.

D'altra banda l'Academia de las Artes y las Ciencias Cinematográficas de España ha atorgat el Premi González-Sinde a l'**Institut Valencià de Cinematografia-la Filmoteca** pel treball realitzat en benefici de la societat a través de l'art cinematogràfic.

Enhorabona!!

apv és membre de:

Federació Valenciana de l'Audiovisual

Fédération Internationale des Acteurs

ORGANIZACIÓN DE ACTRICES Y ACTORES DEL ESCENARIO ESPAÑOL

25^{des de fa} anys bambalina ananda, dansa jacara teatro

bambalina

alicia

ferrabràs

pinotxo

ananda dansa

homenaje a k

crònica civil

jácara teatro

a ras del cielo

foto: jordi pla

el triciclo

foto: jose manuel saiz

cor de mel

foto: jose manuel saiz

el aumento

foto: cesc guevara